

Įsakymas netenka galios 2017-03-23:

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba prie Teisingumo ministerijos, Įsakymas

Nr. [1-57](#), 2017-03-22, paskelbta TAR 2017-03-22, i. k. 2017-04719

Dėl Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos vykdomos stebėsenos (monitoringo) taisyklių patvirtinimo

Suvestinė redakcija nuo 2016-04-09 iki 2017-03-22

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [157-7467](#), i. k. 11111VTISAK0001-614

**VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S**

**DĖL VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS VYKDOMOS
STEBĖSENOS (MONITORINGO) TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2011 m. lapkričio 28 d. Nr. 1-614

Vilnius

Vadovaudamasis Viešojo administravimo įstatymo (Žin., 1999, Nr. [60-1945](#); 2006, Nr. 77-2975, 2010, Nr. 81-4228) 36², 36³, 36⁴ straipsniu, 43 straipsniu bei 2011-09-14 „Deklaracija dėl pirmųjų verslo metų“:

1. T v i r t i n u Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos vykdomos stebėsenos (monitoringo) taisykles (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus 2009 m. gegužės 22 d. įsakymą Nr. 1-84 „Dėl vartojimo sutarčių nesąžiningų sąlygų taikymo požiūriu stebėsenos (monitoringo)“ netekusiu galios.

3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2012 m. gegužės 1 d.

DIREKTORIUS

FELIKSAS PETRAUSKAS

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS VYKDOMOS STEBĖSENOS (MONITORINGO) TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos vykdomos stebėsenos (monitoringo) taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos (toliau – Tarnyba) planuojamos vykdyti stebėsenos (monitoringo) vykdymo tvarką.

2. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Vartotojų teisių apsaugos įstatyme (Žin., 1994, Nr. [94-1833](#); 2007, Nr. [12-488](#)), Šilumos ūkio įstatyme (Žin., 2003, Nr. [51-2254](#); 2007, Nr. [130-5259](#)), Reklamos įstatyme (Žin., 2000, Nr. [64-1937](#)), Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatyme (Žin., 2008, Nr. [6-212](#)).

3. Tiek, kiek Tarnybos vykdomos stebėsenos (monitoringo) nereglamentuoja šios Taisyklės, taikomas Tarnybos darbo reglamentas, patvirtintas Tarnybos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 1-169 (Žin., 2008, Nr. [117-4471](#)).

II. VYKDOMOS STEBĖSENOS (MONITORINGO) BENDRIEJI KRITERIJAI

4. Tarnybos vykdomos stebėsenos (monitoringo) tikslas – informacijos apie ūkio subjektą vertinimas ir metodinės pagalbos ūkio subjektui teikimas, t. y. Tarnyba bendradarbiauja su ūkio subjektais, konsultuoja ūkio subjektus Tarnybos kompetencijos klausimais, įgyvendina kitas prevencinio pobūdžio priemones, padedančias ūkio subjektams laikytis teisės aktų reikalavimų, o poveikio priemones taiko kaip *ultima ratio* priemonę. Ši nuostata netaikoma, jeigu jos taikymas trukdo siekti ūkio subjektų veiklos priežiūros tikslų, susijusių su teisės aktų reikalavimų laikymosi priežiūra, laikytis specialiuosiuose priežiūrą reglamentuojančiuose įstatymuose ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ar Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse įtvirtintų atitinkamai priežiūrai keliamų reikalavimų ir kai siekiama užkirsti kelią žalos visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai atsiradimui.

5. Tarnybos priežiūros veiksmai privalo būti proporcingi ir tinkami siekiamam tikslui įgyvendinti, proporcingi ūkio subjekto dydžiui ir administraciniais gebėjimams, atliekami siekiant kuo mažiau trukdyti ūkio subjekto veiklą.

6. Tarnyba negali vykdyti ūkio subjektų veiklos priežiūros, kuria būtų diskriminuojami ūkio subjektai dėl jų nuosavybės formos, pilietybės, gyvenamosios vietos ar valstybės, kurioje ūkio subjektas yra įsisteigęs, ar pagal kitus objektyvius šių subjektų požymius, jeigu kitos sąlygos, turinčios reikšmės ūkio subjekto veiklos rizikingumo laipsniui, iš esmės nesiskiria.

7. Vienu metu gali būti atliekamos ne daugiau kaip dvi ūkio subjekto veiklos stebėsenos (monitoringai). Stebėseną (monitoringą) gali apimti visą ūkio subjekto veiklą arba jos dalį.

8. Tarnyba, inicijuodama stebėseną (monitoringą) ir sudarydama planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašus, atsižvelgia į:

8.1. vartotojų prašymus;

8.2. vartotojų asociacijų pateiktą informaciją;

8.3. informaciją, gautą iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų;

8.4. viešai skelbiamą informaciją;

8.5. kitas aplinkybes, dėl kurių atsiradimo galimas teisės aktų pažeidimų rizikos padidėjimas atitinkamoje veiklos srityje.

9. Informacija apie Tarnybos pasirinktą stebėsenos (monitoringo) sritį ir planuojamų

tikrinti ūkio subjektų sąrašą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo patvirtinimo skelbiama interneto tinklalapyje www.vvtat.lt.

III. STEBĖSENOS (MONITORINGO) VYKDYMO TVARKA

10. Tarnyboje vykdant stebėseną (monitoringą) vartojimo sutarčių nesąžiningų sąlygų srityje:

10.1. Tarnybos komisija kiekvienais metais iki sausio 25 d. nusprendžia, kokios vartojimo sutartys tais metais bus įvertintos nesąžiningų sąlygų taikymo požiūriu, bei sudaro planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašą. Tarnybos komisijos pasirinkta sritis ir ūkio subjektų sąrašas tvirtinami Tarnybos direktoriaus įsakymu ir skelbiami Taisyklių 9 punkte nustatyta tvarka.

10.2. Tarnybos komisija vartojimo sutartis nesąžiningų sąlygų taikymo požiūriu nagrinėja Vartotojų teisių apsaugos įstatyme nustatyta tvarka.

10.3. Tarnyba kreipiasi į ūkio subjektą, nurodo prašomą pateikti informaciją ir informacijos pateikimo terminą.

10.4. Tarnyba, įvertinusi ūkio subjekto vartotojams teikiamų pasirašyti sutarčių sąlygas nesąžiningų sąlygų taikymo požiūriu, pateikia pasiūlymą iki nustatyto ne trumpesnio kaip vieno mėnesio termino pakeisti, panaikinti ar netaikyti tų, sutarties nuostatų, kurios buvo pripažintos atitinkančiomis nesąžiningų sąlygų nustatymo kriterijus.

10.5. Jeigu ūkio subjektas iki nurodyto termino neįvykdo Tarnybos pasiūlymo ir nepateikia motyvuotų paaiškinimų dėl vartotojams teikiamų pasirašyti sutarčių sąlygų, Tarnyba gali inicijuoti kreipimosi į teismą su ieškiniu dėl tokių sutarties nuostatų pripažinimo negaliojančiomis ar pakeitimo procedūrą.

10.6. Tarnybos komisijai įvertinus pasirinktas vartojimo sutartis nesąžiningų sąlygų taikymo požiūriu, Teisėkūros ir personalo skyrius apibendrina rezultatus ir juos pateikia Tarnybos direktoriui.

10.7. Apibendrinti rezultatai skelbiami interneto tinklalapyje www.vvtat.lt skiltyje „Nesąžiningos sutarčių sąlygos“.

11. Tarnyboje vykdant stebėseną (monitoringą) reklamos srityje:

11.1. Tarnybos komisija kiekvienais metais iki sausio 25 d. nusprendžia, kokia Tarnybos kompetencijai priskirta reklamos sritis tais metais bus vertinama atitikimo Reklamos įstatyme nustatytiems reklamos naudojimo reikalavimams požiūriu, bei sudaro planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašą. Tarnybos komisijos pasirinkta sritis ir ūkio subjektų sąrašas tvirtinami Tarnybos direktoriaus įsakymu ir skelbiami Taisyklių 9 punkte nustatyta tvarka.

11.2. Tarnyba reklaminės veiklos subjektų skleidžiamą reklamą nagrinėja Reklamos įstatyme nustatyta tvarka.

11.3. Tarnyba kreipiasi į reklaminės veiklos subjektą, nurodo prašomą pateikti informaciją ir informacijos pateikimo terminą.

11.4. Tarnyba, įvertinusi reklaminės veiklos subjekto skleistos reklamos atitikimo Reklamos įstatyme nustatytų reklamos naudojimo reikalavimams nagrinėjimui surinktą informaciją, pateikia pasiūlymą iki nustatyto ne trumpesnio kaip vieno mėnesio termino pataisyti skleidžiamą reklamą ar nutraukti Reklamos įstatymo nustatytų reikalavimų neatitinkančios reklamos naudojimą.

11.5. Jeigu reklaminės veiklos subjektas iki nurodyto termino neįvykdo Tarnybos pasiūlymo ir nepateikia motyvuotų paaiškinimų dėl skleidžiamos reklamos, Tarnyba gali inicijuoti galimo Reklamos įstatymo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, vadovaudamasi Reklamos įstatymo nustatyta tvarka.

11.6. Tarnybai įvertinus pasirinktas reklamos sritis atitikimo Reklamos įstatyme nustatytų reklamos naudojimo reikalavimams požiūriu, Reklamos ir nesąžiningos komercinės veiklos skyrius apibendrina rezultatus ir juos pateikia Tarnybos direktoriui.

11.7. Apibendrinti rezultatai skelbiami interneto tinklalapyje www.vvtat.lt skilties „Reklama ir Nesąžininga komercinė veikla“ poskiltyje „Reklama“.

12. Tarnyboje vykdanč stebėseną (monitoringą) nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams srityje:

12.1. Tarnybos komisija kiekvienais metais iki sausio 25 d. nusprendžia, kokia Tarnybos kompetencijai priskirta komercinės veiklos vartotojams sritis tais metais bus vertinama Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo nuostatų laikymosi požiūriu, bei sudaro planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašą. Tarnybos komisijos pasirinkta sritis ir ūkio subjektų sąrašas tvirtinami Tarnybos direktoriaus įsakymu ir skelbiami Taisyklių 9 punkte nustatyta tvarka.

12.2. Tarnyba komercinės veiklos subjektų vykdomą komercinę veiklą vartotojams nagrinėja Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatyme nustatyta tvarka.

12.3. Tarnyba kreipiasi į komercinės veiklos subjektą, nurodo prašomą pateikti informaciją ir informacijos pateikimo terminą.

12.4. Tarnyba, įvertinusi komercinę veiklą vartotojams Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo nuostatų laikymosi požiūriu, pateikia komercinės veiklos subjektui pasiūlymą iki nustatyto ne trumpesnio kaip vieno mėnesio termino pašalinti tuos komercinės veiklos vartotojams požymius, kurie atitiko Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatyme įtvirtintus nesąžiningos komercinės veiklos nustatymo kriterijus.

12.5. Jeigu komercinės veiklos subjektas iki nurodyto termino neįvykdo Tarnybos pasiūlymo ir nepateikia motyvuotų paaiškinimų dėl vykdomos komercinės veiklos, Tarnyba gali inicijuoti galimo Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, vadovaudamasi Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

12.6. Tarnybai įvertinus pasirinktas komercinės veiklos vartotojams sritis Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo nuostatų laikymosi požiūriu, Reklamos ir nesąžiningos komercinės veiklos skyrius apibendrina rezultatus ir juos pateikia Tarnybos direktoriui.

12.7. Apibendrinti rezultatai skelbiami interneto tinklalapyje www.vvtat.lt skilties „Reklama ir Nesąžininga komercinė veikla“ poskiltyje „Nesąžininga komercinė veikla“.

13. *Neteko galios nuo 2016-04-09*

Punkto naikinimas:

Nr. [1-99](#), 2016-04-01, paskelbta TAR 2016-04-08, i. k. 2016-08602

IV. KITOS STEBĖSENOS (MONITORINGO) VYKDYMO NUOSTATOS

14. Pasirinktos stebėsenos (monitoringo) srities ūkio subjektų sąrašo keitimas galimas tik tuo atveju, kai yra motyvuotas Tarnybos komisijos sprendimas. Pakeitimai skelbiami Tarnybos interneto tinklalapyje www.vvtat.lt ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po pasirinktos stebėsenos (monitoringo) srities ūkio subjektų sąrašo pakeitimo.

15. Tarnyba, prieš pradėdama vykdyti stebėseną (monitoringą), likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų, privalo ūkio subjektą raštu arba elektroniniu būdu informuoti apie numatomą vykdyti patikrinimą, nurodyti atliekamo patikrinimo pagrindą, dalyką ir pateikti preliminarų dokumentų, kuriuos ūkio subjektas turi pateikti priežiūrą atliekančiam subjektui, sąrašą.

16. Jeigu stebėsenos (monitoringo) vykdymo metu paaiškėja informacija, kad ūkio subjektų veikla gali pažeisti Tarnybos kompetencijai nepriskirtų priežiūrėti teisės aktų nuostatas, Tarnyba perduoda šią informaciją viešojo administravimo subjektui, kuris turi reikiamus įgaliojimus, ir apie tai praneša ūkio subjektui.

Pakeitimai:

1.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba prie Teisingumo ministerijos, Įsakymas

Nr. [1-99](#), 2016-04-01, paskelbta TAR 2016-04-08, i. k. 2016-08602

Dėl VVTAT direktoriaus 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymo Nr. 1-614 "Dėl Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos vykdomos stebėsenos (monitoringo) taisyklių patvirtinimo" 13 punkto ir 13.1, 13.2, 13.3, 13.4 papunkčių pripažinimo netekusiais galios